# BIULETYN
## Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 9 marca 1954 r. Nr 6 (51) Poz. 31 — 38

TREŚĆ:

OKÓLNIKI



PISMA OKÓLNE



### 31.

### OKÓLNIK Nr 9
### MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Znak: KS-I/D-1a

z dnia 13 lutego 1954 r.

**w sprawie branżowych planów kont.**

W celu ustalenia na okres po dniu 1 stycznia 1954 r. branżowych rozwiązań planów kont w jednostkach budownictwa przemysłowego poleca się, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, zakłady remontowo-produkcyjne, biura projektów oraz jednostki nadzoru inwestycyjnego obowiązane są stosować aż do odwołania branżowe plany kont wprowadzone dla tych jednostek okólnikiem Nr 5 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 27 stycznia 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 2(24), poz. 7).

§ 2. Jednostki podległe Centralnemu Zarządowi Zakładów Betoniarskich i Żelbetowych obowiązane są stosować aż do odwołania branżowy plan kont wprowadzony zarządzeniem Nr 166 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 15 lipca 1952 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 10(17), poz. 72) wraz z późniejszymi zmianami, wprowadzonymi zarządzeniem Nr 75/Ogól. Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 31 października 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 21(43), poz. 146), a obowiązującymi począwszy od dnia 1 stycznia 1954 r.

§ 3. Jednostki podległe Centralnemu Zarządowi Transportu obowiązane są nadal stosować aż do odwołania branżowy plan kont, wprowadzony okólnikiem Nr 5 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 27 stycznia 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 2(24), poz. 7) z następującymi zmianami:

1) konto 122 „Paliwo napędowe i smary" — skreśla się,
2) konto 126 „Paliwo pozostałe" — otrzymuje nazwę „Paliwo i smary".

§ 4. Jednostki handlowe budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować nadal aż do odwołania branżowy plan kont, wprowadzony zarządzeniem Nr 70 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 31 marca 1952 r. wraz z późniejszymi zmianami, wprowadzonymi zarządzeniem Nr 244 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 17 grudnia 1952 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 1(23), poz. 1 z 1953 r.).

§ 5. Oddziały Zaopatrzenia Robotniczego obowiązane są od dnia 1 stycznia 1954 r. aż do odwołania stosować jednolity branżowy plan kont dla oddziałów zaopatrzenia robotniczego, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszego okólnika, przy czym w urządzeniach analitycznych obowiązują nadal tak co do budowy symboli jak i ich rodzajów wytyczne podane w schemacie branżowego planu kont wprowadzonego na 1953 r. okólnikiem Nr 24 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 30 kwietnia 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 8(30), poz. 27).

§ 6. W zakresie urządzeń analitycznych ewidencji księgowej wszystkich branżowych planów kont wymienionych w §§ od 1 do 5 niniejszego okólnika obowiązują uzupełnienia ustalone przez Ministerstwo Finansów i podane w załączniku Nr 1.

§ 7. W zakresie stosowania branżowych planów kont, wprowadzonych w życie niniejszym okólnikiem, obowiązują wyjaśnienia i komentarze Departamentu Księgowości.

w/z MINISTRA

**Inż. St. Farjaszewski**
**Podsekretarz Stanu**

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 9 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 13 lutego 1954 r.

## WYTYCZNE

### w sprawie zmian w zakresie ewidencji analitycznej prowadzonej w ramach niektórych rozdziałów R.P.K.

Departament Księgowości podaje do wiadomości i stosowania począwszy od dnia. 1.I.1954 r. następujące wytyczne odnośnie zmian w zakresie analitycznej ewidencji księgowej prowadzonej w ramach niektórych rozdziałów B.P.K.

### A. Rozdział II wszystkich B.P.K.

1) **analityka do konta 011 „Inwestycje rozpoczęte“** winna być prowadzona według następującego zgrupowania:

— Inwestycje limitowe scentralizowane

— Inwestycje limitowe niescentralizowane

— Inwestycje pozalimitowe

— Roboty przejściowo wstrzymane.

Ostatnia grupa obejmuje wszystkie inwestycje niezależnie od ich kategorii i źródeł finansowania, w zakresie których zapadła decyzja odpowiednich władz o przejściowym wstrzymaniu robót,

2) **analityka do konta 012 „Materiały na inwestycje“** winna być prowadzona w następującym rozbiciu:

— Maszyny i urządzenia wymagające montażu (obejmuje także i konstrukcje).

— Pozostałę materiały inwestycyjne,

3) **analityka do konta 014 „Inwestycje zakończone“** winna być prowadzona według następującego zgrupowania:

— Inwestycje limitowe scentralizowane

— Inwestycje limitowe niescentralizowane

— Inwestycje pozalimitowe

— Nakłady nie zwiększające wartości środków trwałych

— Roboty wstrzymane ostatecznie i inne nakłady bez efektu gospodarczego.

Ostatnia grupa obejmuje wszystkie inwestycje niezależnie od ich kategorii i źródeł finansowania, w zakresie których zapadła decyzja odpowiednich władz o ostatecznym wstrzymaniu (zaniechaniu) robót i które w związku z tym stanowią stratę gospodarczą jak również wszelkie inne nakłady bez efektu gospodarczego,

4) **analityka do konta 028 „Dostawcy w zakresie inwestycji“** winna być prowadzona w następującym rozbiciu:

— Zleceniobiorcy i dostawcy inwestycyjni za faktury inkasowe

— Zleceniobiorcy i dostawcy inwestycyjni za faktury pozainkasowe

— Zleceniobiorcy i dostawcy inwestycyjni za faktury niezapłacone w terminie

— Dostawcy inwestycyjni za dostawy niefakturowane.

Jednocześnie przypomina się o obowiązku rozbicia ewidencji analitycznej, prowadzonej w ramach konta 017 „Finansowanie inwestycji‘ na:

— Finansowanie inwestycji limitowych scentralizowanych

— Finansowanie inwestycji limitowych niescentralizowanych.

### B. Branżowy plan kont dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz b.p.k. dla biur projektów.

W ramach ewidencji analitycznej do konta 121 „Rozliczenie faktur i materiałów“ należy wprowadzić konto analityczne „Rozliczenie przychodu wyrobów własnej produkcji“ przewidziane dla ujęcia operacji związanych z przyjęciem na magazyn wyrobów własnej produkcji pomocniczej.

### C. Branżowe plany kont oparte o ramowy plan kont dla państwowych przedsiębiorstw przemysłu średniego i wielkiego

**Analityka do konta 195 „Sprzedaż usług“.**

Dla wyodrębnienia sprzedaży usług i robót przemysłowych stanowiących produkcję towarową, od sprzedaży usług nie zaliczonych do produkcji towarowej (usługi i roboty nieprzemysłowe) należy w ramach ewidencji analitycznej do konta 195 „Sprzedaż usług“ przewidzieć odrębne ujęcie:

a) sprzedaży usług przemysłowych,

b) sprzedaży usług nieprzemysłowych

z zachowaniem dotychczasowego podziału sprzedaży według kierunków (na zewnątrz, na rzecz inwestycji i remontów kapitalnych oraz na rzecz gospodarki nieprzemysłowej).

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 9 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 13 lutego 1954 r.

## JEDNOLITY BRANŻOWY PLAN KONT DLA ODDZIAŁÓW ZAOPATRZENIA ROBOTNICZEGO

### Rozdział I — Środki trwałe

001 — Środki trwałe

003 — Umorzenie środków trwałych

004 — Likwidacja środków trwałych

### Rozdział II — Inwestycje i remonty kapitalne

011 — Inwestycje rozpoczęte

012 — Materiały na inwestycje

014 — Inwestycje zakończone

015 — Remonty kapitalne

017 — Finansowanie inwestycji

020 — Rachunki bankowe środków na inwestycje i remonty kapitalne

024 — Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne

026 — Kredyty na inwestycje i remonty kapitalne

028 — Dostawcy w zakresie inwestycji i remontów kapitalnych

### Rozdział III — Fundusze własne

031 — Fundusz statutowy

032 — Finansowanie środków obrotowych

033 — Dotacje na pokrycie strat

035 — Odprowadzenie nadwyżek środków obrotowych

036 — Przelewy części zysku przeznaczonej dla budżetu

**Rozdział IV — Środki pieniężne**

041 — Kasa
042 — Czeki obce
043 — Rachunek rozliczeniowy
045 — Inne rachunki bankowe
046 — Środki pieniężne w drodze
047 — Czeki limitowane

**Rozdział V — Kredyty bankowe**

051 — Kredyty normatywne
052 — Kredyty ponadnormatywne
053 — Kredyty inkasowe
054 — Inne kredyty
057 — Kredyty przeterminowane

**Rozdział VI — Rozrachunki**

061 — Należności w inkasie bankowym
062 — Odbiorcy za faktury pozainkasowe
065 — Dostawcy za faktury inkasowe
066 — Dostawcy za faktury pozainkasowe
068 — Dostawy niefakturowane
071 — Pracownicy za płace
072 — Pracownicy za płace niepodjęte
073 — Pracownicy za sumy do rozliczenia
074 — Inne należności i zobowiązania
075 — Roszczenia sporne
076 — Roszczenia z tytułu mank, ubytków i strat
077 — Odchylenia od cen ewidencyjnych mank i ubytków
078 — Manka, ubytki i straty niezawinione
079/I — Kaucje otrzymane
079/II — Kaucje udzielone

**Rozdział VII — Rozrachunki publiczno-prawne**

081 — Rozrachunki z tytułu podatków, danin i opłat
082 — Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń społecznych
084 — Rozrachunki z innych tytułów publiczno-prawnych

**Rozdział VIII — Rozrachunki wewnętrzno-branżowe**

092 — Rozrachunki bieżące
093 — Rozrachunki z samodzielnymi oddziałami
095 — Scentralizowane rozrachunki z budżetem

**Rozdział IX — Fundusze specjalnego przeznaczenia**

101 — Rozliczenie amortyzacji
106 — Inne fundusze

**Rozdział X — Rozliczenia międzyokresowe**

111 — Nakłady przyszłych okresów
112 — Rezerwa na wydatki przyszłych okresów

**Rozdział XI — Materiały**

121 — Rozliczenie faktur i materiałów
122/I — Produkty roślinne
122/II — Nawozy i pasze przemysłowe
123 — Materiały podstawowe
124 — Artykuły spożywcze
125 — Materiały pomocnicze
126 — Paliwo
127 — Części zapasowe maszyn i urządzeń
128 — Przedmioty nietrwałe
129 — Zużycie przedmiotów nietrwałych
131 — Materiały w przerobie
132 — Opakowania
134 — Odchylenia od cen ewidencyjnych artykułów spożywczych
135 — Odpadki

**Rozdział XII — Płace**

141 — Płace podstawowe i dodatkowe

**Rozdział XIII — Produkcja**

151/I — Żywienie zbiorowe
151/II — Produkcja usług
151/III — Produkcja wyrobów
154 — Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy
155 — Remonty bieżące
156/I — Produkcja roślinna
156/II — Produkcja zwierzęca
158/I — Koszty wydziałowe usług i wyrobów
158/II — Koszty ogólne działalności rolnej
159 — Koszty ogólnej administracji O.Z.R.
165 — Rozliczenie produkcji wyrobów
166/I — Rozliczenie produkcji roślinnej
166/II — Rozliczenie produkcji zwierzęcej
167 — Gospodarka działów pomocniczych

**Rozdział XIV — Towary**

171 — Rozliczenie faktur i towarów
172/I — Zwierzęta młode i opasy
172/II — Ryby
173 — Produkty pochodzenia zwierzęcego
176 — Wyroby gotowe przemysłowych zakładów produkcyjnych
179 — Towary w sklepach i bufetach
182/I — Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów w sklepach
182/II — Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów w bufetach
189 — Towary wysłane i usługi wykonane

**Rozdział XV — Koszty handlowe**

191 — Odsetki
192 — Eksploatacja opakowań
197 — Koszty sklepów
198 — Koszty żywienia zbiorowego

**Rozdział XVI — Sprzedaż**

201/I — Sprzedaż stołówek i bufetów
201/II — Sprzedaż sklepów
203/I — Sprzedaż produkcji roślinnej
203/II — Sprzedaż produkcji zwierzęcej
203/III — Sprzedaż wyrobów działów produkcyjnych
204 — Sprzedaż usług
209 — Przerzuty

**Rozdział XVII — Straty i zyski**

212 — Prowizje wewnętrzne
214 — Straty i zyski

32.

## OKÓLNIK NR 11
## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
## DEPARTAMENT GŁÓWNEGO MECHANIKA

z dnia 24 lutego 1954 r.

**w sprawie zmniejszenia awarii silników spawarek elektrycznych.**

W związku z powtarzającymi się uszkodzeniami silników napędzających spawarki elektryczne poleca się, co następuje:

§ 1. W celu zapobieżenia awariom silników spawarek elektrycznych należy:

1) przed włączeniem silnika sprawdzić, czy napięcie sieci odpowiada nominalnemu napięciu silnika (dopuszczalny spadek napięcia 8%);
2) nowe silniki lub silniki powracające z napraw oraz silniki, które przez dłuższy czas były nieużywane, przed uruchomieniem przesuszyć tak, aby oporność izolacji osiągnęła przepisową wartość (najmniejszy opór 0,5 MΩ);
3) pamiętać, że silniki otwarte mogą być stosowane tylko w pomieszczeniach zamkniętych i suchych, w pomieszczeniach wilgotnych — stosować silniki z impregnacją uzwojeń, odporną na wilgoć;
4) przy pracy pod gołym niebem, spawarki starannie zabezpieczyć za pomocą daszków ochronnych od deszczu i śniegu;
5) prowadzić systematyczną kontrolę pracy spawarek, kontrolując obciążenie silników i temperaturę łożysk;
6) przy zakładaniu nowej sieci użytkowej stosować przewody o przekrojach odpowiadających planowanemu obciążeniu;
7) nie obciążać sieci nowymi odbiorami, o ile przyłączenie nowego odbioru powoduje spadek napięcia ponad 8% normalnego;
8) nie dopuszczać do powstawania dużych różnic w obciążeniu poszczególnych faz;
9) nie podłączać sieci zasilającej o napięciu 380 V do sieci o napięciu 500 V bez względu na odległość od punktu zasilania, gdyż może to spowodować spalenie się cewek silników;
10) stosować bezpieczniki topikowe, a przy zgrupowaniu sprzętu — wyłączniki samoczynne na przewodzie głównym i topikowe na poszczególnych odgałęzieniach;
11) przy korzystaniu ze wspólnej sieci żądać bezwzględnie wcześniejszego powiadamiania o terminie (dokładna godzina) włączania wielkich odbiorców, powodujących duże spadki napięć;
12) żądać kategorycznie od inwestora zawiadamiania przynajmniej na dzień wcześniej o mającej nastąpić zmianie układu faz, co w zasadzie jest niedopuszczalne;
13) co najmniej raz na dobę, możliwie w chwili największego nasilenia odbioru — mierzyć napięcie każdej fazy (380 V), jeśli to możliwe w obecności przedstawiciela inwestora.

§ 2. 1. Naczelni inżynierowie zjednoczeń dopilnują, aby personel techniczny zapoznał się dokładnie z „Przepisami Eksploatacji Technicznej Urządzeń Elektrycznych w Zakładach Przemysłowych", które zostały rozesłane do wszystkich jednostek budownictwa przemysłowego, a w szczególności z:

częścią I — organizacja eksploatacji urządzeń elektr.,
„ II — sieci elektroenergetyczne,
„ III — elektryczne urządzenia rozdzielcze,
„ IV — nastawnie, zabezpieczenia,
„ V — transformatory,
„ VI — napęd elektryczny oraz
„ XIII — spawanie elektryczne.

2. Za uszkodzenie energetyczne powstałe wskutek nieprzestrzegania przepisów o eksploatacji urządzeń elektrycznych należy winnych pociągać do odpowiedzialności służbowej.

§ 3. Okólnik wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY

**Inż. St. Bęć**

33.

## PISMO OKÓLNE NR 3
## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
## DEPARTAMENT KOSZTORYSÓW I UMÓW

Znak: KU-1-40/1

z dnia 24 lutego 1954 r.

**w sprawie stosowania cenników i przeliczania kosztorysów na ceny bieżące.**

W związku z zarządzeniem Nr 121 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 września 1953 r. w sprawie sporządzania i przeliczania kosztorysów robót budowlano-montażowych oraz montażu maszyn i urządzeń przemysłowych (Monitor Polski Nr A-85, poz. 1011) Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego wyjaśnia, co następuje:

1. Uchwała Nr 380 Prezydium Rządu z dnia 23 maja 1953 r. w sprawie opracowywania i zatwierdzania cenników oraz katalogów norm kosztorysowych na roboty budowlano-montażowe uregulowała tryb wydawania i zakres stosowania cenników i katalogów norm kosztorysowych, zarówno resortowych, jak i ogólnie obowiązujących wydawanych przez Urząd Rady Ministrów. Powołana uchwała stanowi, że obowiązującymi w budownictwie cennikami i katalogami są tylko te cenniki i katalogi, które po zatwierdzeniu w trybie przewidzianym w §§ 3—5 uchwały — zamieszczone będą w centralnej ewidencji Urzędu Rady Ministrów.

Urząd Rady Ministrów, poczynając od r. 1954 wydaje corocznie urzędowe spisy cenników i katalogów, obowiązujących na dany rok. Spis na rok 1954 ogłoszony został w Biuletynie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 19, poz. 136, jako załącznik do pisma okólnego Nr 3 Dep. Kosztorysów i Umów z dn. 7.X.1953 r.

2. Przy sporządzaniu kosztorysów na podstawie obowiązujących cenników nie przeprowadza się żadnej korekty w związku z wprowadzeniem nowych norm pracy i stawek jednostkowych, obowiązujących w budownictwie od 15 czerwca 1953 r., ze względu na przyjętą zasadę nie-

zmienności funduszu płac przy zastosowaniu nowych norm pracy i stawek jednostkowych.

3. Przy sporządzaniu analizy szczegółowej dla pozycji nieobjętych obowiązującymi cennikami, wyceny jednostkowe dla tych pozycji powinny być oparte na cenach materiałów i robocizny tego roku, którego ceny stanowiły podstawę do opracowania obowiązującego cennika, użytego do kosztorysowania.

4. Wobec utrzymania w omawianych cennikach poziomu cen kosztorysowych z lat ubiegłych należy dokonać przeliczenia kosztorysów, sporządzonych w oparciu o te cenniki, na poziom cen bieżących.

Z uwagi na to, że zadania oszczędnościowe na rok 1954 realizowane są w drodze redukcji kosztów własnych przedsiębiorstw i nie mają wpływu na ceny kosztorysowe oraz rozliczenia za wykonanie robót budowlano-montażowych, cenami bieżącymi r. 1954 pozostają bez zmian ceny netto 1953 r.

5. W celu przeliczenia kosztorysów na ceny bieżące należy stosować współczynniki przeliczeniowe (mnożniki) podane w poszczególnych cennikach.

6. Sposób przeliczania kosztorysów na poziom cen bieżących podany jest w zarządzeniu Nr 46/Og Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 28.VII.1953 r. (Biuletyn MBPrzem. Nr 14, poz. 80). Zarządzenie to nie uległo zmianie w związku z ogłoszeniem zarządzenia Nr 121 Prezesa Rady Ministrów z wyjątkiem § 13 ust. 1 instrukcji, stanowiącej załącznik do wymienionego zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego. Przepis § 13 ust. 1 instrukcji przestał być aktualny.

7. Przeliczenia kosztorysów na poziom cen bieżących obowiązany jest dokonać inwestor w porozumieniu z przedsiębiorstwami wykonawczymi (§ 2 ust. 1 zarządzenia Nr 121).

DYREKTOR DEPARTAMENTU

**Inż. E. Mader**

**34.**

## PISMO OKÓLNE Nr 5

## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

## DEPARTAMENT KSIĘGOWOŚCI

L. dz. Ks-II/S-24/54

z dnia 18 lutego 1954 r.

**w sprawie zasad sporządzania i składania sprawozdań finansowych za I kwartał 1954 r.**

Departament Księgowości podaje do wiadomości w związku ze zbliżającą się sprawozdawczością b. roku, że:

1. Za miesiące styczeń, luty i marzec 1954 r. wszystkie jednostki budownictwa przemysłowego zwalnia się od sporządzania i składania miesięcznych sprawozdań finansowych.

2. Jednostki budownictwa przemysłowego obowiązuje złożenie sprawozdania finansowego za I kwartał 1954 r. w terminach, które ustalą nowe instrukcje branżowe G.U.S. w zakresie sprawozdawczości na 1954 r., przy czym terminy te nie będą podlegały w żadnym wypadku przedłużeniu.

3. Zwolnienie, o którym mowa w pkt. 1, nie dotyczy „terminowych sprawozdań finansowych".

DYREKTOR DEPARTAMENTU

**S. Wojciechowski**

**35.**

## PISMO OKÓLNE Nr 6

## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Znak: KS-I/D-1a

z dnia 27 lutego 1954 r.

**w sprawie: a) ewidencji i rozliczenia kosztów eksploatacji sprzętu w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego,**

**b) ewidencji księgowej czeków limitowanych wydanych lecz niezrealizowanych,**

**c) ewidencji księgowej czeków akceptowanych.**

### I. EWIDENCJA I ROZLICZENIE KOSZTÓW EKSPLOATACJI SPRZĘTU W PRZEDSIĘBIORSTWACH WYKONAWSTWA INWESTYCYJNEGO

Począwszy od dnia 1 stycznia 1954 r. przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego, w skład których wchodzą nie bilansujące samodzielnie bazy sprzętu ujmują i rozliczają na koncie 154 — „Eksploatacja maszyn i mechanizmów budowlanych" całość kosztów związanych z eksploatacją sprzętu. W związku z tym koszty, odnośnie których na podstawie dokumentacji źródłowej można stwierdzić, że dotyczą one bezpośrednio eksploatacji sprzętu ewidencjonowane będą w r. 1954 wprost na koncie 154.

Przykładowo rejestrowane będą w roku bieżącym na koncie 154 płace uzupełniające i narzuty na płace personelu obsługującego maszyny i mechanizmy budowlane, które w roku 1953 księgowane były na koncie 162 — „Inne koszty ogólne".

Poniżej podaje się treść poszczególnych pozycji analitycznych kosztów konta 154 z uwzględnieniem w. w. zmian.

### I. 154/1 — Koszty jednorazowe

Poz. 154/1 obejmuje przypadającą na dany miesiąc stawkę kosztów jednorazowych związanych z przemieszczeniem sprzętu i zebranych uprzednio na koncie 111 oraz ewentualnie 114. Wchodzą tu koszty demontażu, załadowania, przewozu, wyładowania, montażu, prób i ustawienia maszyny i mechanizmów, przy ich transporcie z bazy na budowę lub na odwrót, pomiędzy budowami lub na budowie oraz koszty zużycia tymczasowych budynków i urządzeń budowy wykonanych celem przechowywania lub zainstalowania sprzętu na budowie.

### II. Koszty bieżące

**154/2 — Materiały**

Poz. 154/2 ujmuje wartość zużycia materiałów wyłącznie na cele eksploatacji sprzętu (związane z pracą sprzętu), jak np.:

a) materiały na wytwarzanie energii — benzyna, benzol, ropa naftowa, węgiel, koks, para, energia elektryczna itp.;

b) inne materiały — smary, oleje, czyściwo, płyn do hamulców oraz części wymienne, których wymiana nie jest połączona z remontem bieżącym sprzętu.

W poz. 154/2 wykazuje się wartość zużytych materiałów wg cen ewidencyjnych wraz z przypadającym na nie narzutem kosztów zakupu i z różnic wyceny wewnętrznej.

Poz. 154/2 nie obejmuje w szczególności zużycia materiałów:

a) związanych z przemieszczeniem sprzętu, które po ich rozliczeniu wchodzą w skład poz. 154/1;

b) na remonty bieżące sprzętu, które ujmowane są analogicznie jak inne koszty remontów bieżących (konto 159);

c) na utrzymanie bazy sprzętu, ewidencjonowanych w poz. 154/6.

**154/3 — Płace podstawowe personelu obsługującego**

Poz. 154/3 zawiera przypadające z rozliczenia konta 141 płace podstawowe obsługi maszyn i mechanizmów budowlanych, a więc płace podstawowe maszynistów, operatorów i ich personelu pomocniczego.

Nie zalicza się tu:

a) płac robotników zatrudnionych przy przemieszczaniu sprzętu, które wraz z innymi kosztami związanymi z przemieszczeniem sprzętu — po ich rozliczeniu — ujmowane są w poz. 154/1 „Koszty jednorazowe";

b) pozostałego personelu bazy sprzętu — technicznego i administracyjnego, które wchodzą w skład poz. 154/6 (wyjątek stanowią płace personelu sprawującego nadzór nad eksploatacją sprzętu, który zatrudniony jest w zarządzie zjednoczenia, płace tego personelu ewidencjonowane są analogicznie jak dotychczas na koncie 161/1).

**154/4 — Amortyzacja maszyn i mechanizmów**

W poz. 154/4 ujmuje się przypadającą na dany okres w wyniku rozliczenia konta 101 amortyzację maszyn i mechanizmów budowlanych własnych.

W przypadku użytkowania sprzętu na warunkach wynajmu, przy czym odpłatność ustalona zostanie wyłącznie w wysokości amortyzacji sprzętu, a nie wg cennika, poz. 154/4 zbiera koszt czynszu dzierżawnego (za zachowaniem zasad rozliczeń międzyokresowych). W przypadku ustalania odpłatności wg cennika, czynsz dzierżawny ulega zaliczeniu do poz. 154/7.

**154/5 — Remonty bieżące i konserwacja maszyn i mechanizmów budowlanych**

Poz. 154/5 obejmuje zaliczone na dany okres koszty remontów bieżących sprzętu, wynikające z rozliczenia konta 159 względnie stawkę z tytułu rezerwy na remonty bieżące planowo-zapobiegawcze sprzętu, utworzonej na koncie 111/112. Poz. 154/5 obejmuje również koszty konserwacji sprzętu, z wyjątkiem konserwacji przeprowadzanych przez obsługę sprzętu, które ujmowane są w pozycji 154/2 i 154/3.

**154/6 — Koszty utrzymania bazy**

Poz. 154/6 obejmuje wszelkie koszty związane z utrzymaniem komórki sprzętu, które można odnieść na sprzęt na podstawie źródłowej dokumentacji (koszty ogólne, dające się odnieść na działalność sprzętową w sposób bezpośredni):

a) płace podstawowe i uzupełniające oraz narzuty na nie personelu administracyjnego i technicznego bazy sprzętu (nadzorców, techników, urzędników, gońców, sprzątaczek itp.);

b) płace uzupełniające i narzuty na płace obsługi sprzętu;

c) materiały zużyte na cele administracyjne bazy;

d) koszty bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące personelu bazy sprzętu;

e) koszty delegacji obsługi sprzętu i pracowników administracyjnych;

f) amortyzacja, konserwacja i remonty bieżące środków trwałych użytkowanych na cele administracyjne bazy sprzętu;

g) zużycie przedmiotów nietrwałych oraz ich konserwacja i remonty;

h) koszty bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące personelu bazy sprzętu;

i) wydatki biurowe: druki, materiały piśmienne, opłaty pocztowe, telegraficzne, telefoniczne;

j) koszty racjonalizacji i wynalazczości w zakresie sprzętu;

k) kary i grzywny dotyczące działalności sprzętowej;

l) przestoje sprzętu;

ł) inne koszty utrzymania bazy.

Poz. 154/6 obejmuje również narzut z tytułu kosztów ogólnych na usługi wykonane na sprzedaż. Narzut ten ustalony jest w stosunku do płac podstawowych obsługi sprzętu przy zleceniach wykonanych na sprzedaż wg z góry ustalonej stałej stawki. (np. 10% płac podstawowych obsługi sprzętu).

Poz. 154/6 nie obejmuje kosztów utrzymania komórek administracyjnych zjednoczeń, które nie wchodzą w skład bazy sprzętu, aczkolwiek mogą ją nadzorować.

**III. 154/7 Koszty usług sprzętu obcego**

W poz. 154/7 ewidencjonuje się faktury obce za wykonane na rzecz przedsiębiorstwa usługi sprzętowe. W pozycji tej ujmuje się również faktury własnej bazy sprzętu zjednoczenia, działającej na pełnym wewnętrznym rozrachunku, jak również czynsz za dzierżawiony sprzęt obcy, liczony wg stawek cennikowych. Koszty tych usług przeksięgowywane są bieżąco na właściwe konta nośnikowe kosztów np. 151.

Dla pozycji 154/7 należy prowadzić odrębne konto analityczne.

**IV. Kalkulacja kosztów eksploatacji sprzętu własnego**

Niezależnie od omówionego podziału kosztów ujętych na koncie 154 należy prowadzić dla ewidencji i kalkulacji kosztów karty kalkulacyjne w przekroju poszczególnych maszyn i mechanizmów budowlanych (dla sprzętu ciężkiego), bądź też wg jednorodnych grup sprzętu (dla sprzętu średniego i lekkiego).

Karty kalkulacyjne służące dla ewidencji i kalkulacji sprzętu powinny zawierać analogiczny układ, jak podano wyżej.

Koszty ujęte w poz. 154/1 do 154/5 nanoszone są na karty kalkulacyjne sprzętu na podstawie dowodów źródłowych raportów pracy — kart roboczych (rozliczenia robocizny),

dowodów pobrania materiałów (rozdzielników zużycia), faktur obcych itp.

Koszty utrzymania bazy podlegają ewidencji na odrębnej karcie analitycznej (poz. 154/6); rozliczane one są na poszczególne karty kalkulacyjne sprzętu wg klucza procentowego ustalonego w stosunku do sumy poz. 154/1 do 154/5.

Wyjątek stanowi narzut kosztów ogólnych na usługi wykonane na sprzedaż, które przydzielone są wyłącznie na karty kalkulacyjne sprzętu, które to usługi wykonał — wg stałej z góry ustalonej stawki, przy czym podstawę narzutu stanowią płace podstawowe, obsługi sprzętu.

Saldo konta 154 na koniec okresu wykazuje wartość produkcji sprzętowej w toku, tzn. koszty usług niezakończonych — świadczonych na sprzedaż.

Koszty usług świadczonych na sprzedaż zakończonych do końca okresu, lecz nie sprzedanych w tym okresie przenosi się na konto 179 — „Towary wysłane i usługi wykonane".

Koszty usług i robót nieprzeznaczonych na sprzedaż powinny być w końcu okresu rozliczone na odpowiednie konta nośnikowe niezależnie od faktur, czy zostały one zakończone czy też nie.

### V. Uwagi końcowe

Dla baz sprzętu samodzielnie bilansujących obowiązują w r. 1954 analogiczne zasady ewidencji i rozliczenia kosztów jak w r. 1953.

### II. EWIDENCJA KSIĘGOWA CZEKÓW LIMITOWANYCH WYDANYCH LECZ NIEZREALIZOWANYCH

Wobec sygnalizowanych trudności w zakresie uzgodnienia z oddziałami banku sald konta 047 „Czeki limitowane" wynikających z księgowania na dobro powyższego konta czeków limitowanych z chwilą ich wydania kontrahentom wyjaśnia się, że w celu uzgodnienia z bankiem salda konta 047 „Czeki limitowane" należy na podstawie ostatniego wyciągu bankowego za okres podlegający uzgodnieniu dokonać zapisu Wn. 047 „Czeki limitowane", Ma 074 (078) „Inne należności i zobowiązania" — na sumę czeków wydanych kontrahentom — a jeszcze przez nich nie zrealizowanych.

Zapis powyższy podlega wystornowaniu na początku następnego okresu.

### III. EWIDENCJA KSIĘGOWA CZEKÓW AKCEPTOWANYCH

Czeki akceptowane księguje się po wyrażeniu akceptu przez bank na podstawie wyciągu bankowego z rachunku rozliczeniowego, z którego dane czeki zostały wystawione na dobro konta „Rachunek rozliczeniowy" w korespondencji z odpowiednim kontem rejestrującym rozrachunki z kontrahentem, któremu czeki wręczono, względnie kontem rejestrującym koszty usług opłaconych wydanymi czekami akceptowanymi.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

**Cz. Krzemiński**

**36.**

## PISMO OKÓLNE Nr 3
## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
## DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 16 lutego 1954 r.

**w sprawie wypłaty ekwiwalentu za węgiel deputatowy.**

Departament Zatrudnienia i Płac wyjaśnia, że w związku z częściową obniżką cen artykułów spożywczych i przemysłowych z dnia 17 listopada 1953 r., które objęło między innymi węgiel, obniżając jego cenę ze zł. 300 za tonę na zł. 270. ustalenia okólnika Nr 58 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 31.X.1953 r. w sprawie wydawania węgla deputatowego (Biuletyn M.B.Przem. Nr 21(43), poz. 152) rozumieć należy następująco:

1. należność za węgiel, który pracownik obowiązany jest przyjąć w ekwiwalencie, oblicza się nadal po zł. 300 — za tonę,
2. należność za węgiel przysługujący w naturze, a niepobrany w naturze na skutek zrzeczenia się pracownika, oblicza się po zł. 270 — za tonę.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

**Mgr J. Pniewski**

**37.**

## PISMO OKÓLNE Nr 4
## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
## DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 16 lutego 1954 r.

**w sprawie zaszeregowania służby dyspozytorskiej.**

Departament Zatrudnienia i Płac podaje do wiadomości, że służba dyspozytorska w podległych jednostkach wykonawstwa budowlanego powinna być zaszeregowana w następujący sposób:

| Lp. | Stanowisko | Grupa zaszeregowania | Dodatek funkcyjny | Współczynnik premiowy |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Gł. dyspozytor w centralnym zarządzie | 1 b – 1 a | 454 — | 1,0 |
| 2 | Gł. dyspozytor w zjednoczeniu | 1 b – 1 a | 265 — 303 | 1,0 |
| 3 | Dyspozytor w zjednoczeniu | 1 – 3 | 189 — 227 | 1,0 |
| 4 | Dyspozytor w zarządach budowlanych, odcinkach budowlanych i na budowach | 1 a – 2 | 227 — 265 | 1,0 |
| 5 | Asystent w zarządach budowlanych i odcinkach budowlanych | 2 – 3 | 152 189 | 1,0 |

Powyższe obowiązuje od dnia 1 lutego 1954 r.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

**Mgr J. Pniewski**

**38.**

## PISMO OKÓLNE Nr 6
## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
## DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 17 lutego 1954 r.

**w sprawie zmiany dotychczasowej nazwy „barakowy" na „hotelowy" i ustalenia zasad wynagradzania hotelowych.**

Departament Zatrudnienia i Płac powiadamia, że dotychczasowa nazwa „barakowy" wprowadzona pismem okólnym Nr 26 Departamentu Zatrudnienia i Płac z 1952 r. zastąpiona zostaje nazwą „hotelowy".

W porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych ustala się następujące zaszeregowania oraz zakres obowiązków pracowników pełniących funkcje hotelowych w hotelach robotniczych:

1. Hotelowy 2 kat. — dozór nad barakami, otoczeniem baraków oraz pomieszczeniami mieszkalnymi i gospodarczymi, opieka nad czystością i porządkiem w baraku, opieka nad pościelą, kocami i innym wyposażeniem hotelu, prowadzenie prostych ewidencji osób zamieszkałych w hotelu.
2. Hotelowy 3 kat. — czynności jak w pkt. 1 oraz obowiązki pomocy magazyniera w zakresie opieki nad różnorodnym i cennym wyposażeniem hotelu, z tym, że fakt pełnienia takich obowiązków winien być wyraźnie stwierdzony.
3. O przyznaniu 3 kategorii płac decyduje dyrektor zjednoczenia, biorąc pod uwagę samodzielność i odpowiedzialność hotelowego za powierzony mu odcinek pracy.
4. Powierzanie hotelowym innych czynności poza wyszczególnionymi w pkt. 1 i 2 jest niedopuszczalne.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU
SOCJALNEGO
**M. Kossowski**

V-DYREKTOR
DEPARTAMENTU
ZATRUDNIENIA I PŁAC
**Mgr J. Pniewski**

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
Gabinet Ministra
Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81
Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495
Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.—
Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P.
konto 378-412/987 cz. 7 — dział 5 — rozdział 17

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny: **Warszawa, ul. Krucza 24/26**

Druk. LSW W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII- Zam. 1166c z dn. 27.II.54 r. 5-B-12381
Druk ukończono 9.III.54 r.